

K rozlišení svazu od běžného spolku stanoví zákon povinnost svazový charakter vyjádřit v názvu svazu.³⁴⁷ Opět, podobně jako v právní úpravě sdružování občanů, není slovo „svaz“ povinným označením takového subjektu. Jelikož je svaz spolků právnickou osobou, aplikují se také na něj obecná ustanovení o názvu právnických osob v § 132 odst. 2 NOZ, a zvláštní ustanovení o označení spolku uvedené v § 216 NOZ. Závěrem je tedy možno konstatovat, že kritéria pro označení názvu svazu spolků budou následující:

- název musí odlišit svaz spolků od jiné právnické osoby,
- název nesmí být klamavý,
- název musí obsahovat označení právní formy („spolek“, „zapsaný spolek“ nebo zkratku „z. s.“),
- název musí obsahovat vyjádření svazové povahy (nemusí být nutně označení „svaz“, ale může být použita jiná vhodná formulace, vyjadřující svazovou povahu spolku – např. asociace, federace apod.).

3.10 Přeměny spolku

Přeměnou právnické osoby se má na mysli fúze, rozdělení a změna právní formy. U spolků, které vznikly po 1. 1. 2014, není změna právní formy možná. Právnická osoba může změnit právní formu, jen stanoví-li to zákon. Ve vztahu ke spolkům tak zákon nečiní. Jedinou výjimkou jsou spolky, které vznikly do 31. 12. 2013 podle zákona o sdružování občanů jako občanská sdružení. Zde přechodné ustanovení NOZ stanoví, že tyto spolky se mohou transformovat na ústav nebo sociální družstvo.

3.10.1 Fúze spolků

§ 274 NOZ

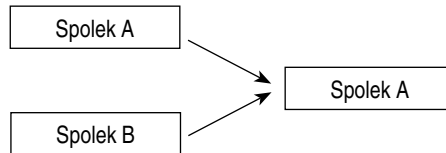
Zúčastněné spolky uzavírají smlouvu o fúzi jako smlouvu o sloučení spolků, nebo jako smlouvu o splynutí spolků.

Fúzovat může spolek pouze s jiným spolkem. Zákon předpokládá dvě možnosti fúze. Sloučení spolků znamená, že nejméně jeden ze slučujících se spolků se zrušuje bez likvidace a zároveň zaniká jako právnická osoba. „V rámci sloučení dvou sdružení může být provedeno vyrovnání majetku již z titulu zániku subjektu s právním nástupcem vstupujícím do práv a povinností zaniklého sdružení, které se s ním sloučilo a učinilo tak svůj majetkový substrát jeho součástí, a lze tedy v tomto směru

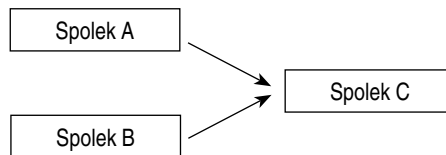
³⁴⁷ SVEJKOVSKÝ, J.; DEVEROVÁ, L. a kol. *Právnické osoby v novém občanském zákoníku. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 188.

*usuzovat na platný zánik původního sdružení (včetně jeho vlastnických práv), bez toho, aby bylo nutno přistoupit k procesu likvidace.*³⁴⁸

Práva a povinnosti takto zanikajících spolků přecházejí dnem zápisu přeměny spolků do spolkového rejstříku na jediný ze zúčastněných spolků jako na nástupnickou právnickou osobu. Při fúzi sloučením dvou spolků jeden z nich zanikne sloučením s druhým spolkem, jenž si zachová svou existenci a převezme práva a povinnosti zaniklého spolku. U fúze sloučením je zúčastněným spolkem spolek zanikající a spolek existující, který po účinnosti fúze bude nástupnickým spolkem.

Splynutí spolků znamená, že všechny účastnické spolky se zrušují bez likvidace a zároveň zanikají jako právnické osoby. Práva a povinnosti zanikajících spolků přecházejí na nově vytvořený spolek. U fúze splynutím jsou zúčastněnými spolky pouze spolky zanikající.

Proces fúze spolků je do jisté míry podobný jak u sloučení, tak u splynutí. Proces fúze bude probíhat následujícím způsobem. Bude třeba připravit následující dokumenty:

- Návrh smlouvy o sloučení nebo splynutí spolků, která obsahuje alespoň: název, sídlo, identifikační údaj každého ze zúčastněných spolků s uvedením, který spolek je zanikající a který nástupnický, a rozhodný den (den, od něhož se jednání zanikajícího spolku považuje z účetního hlediska za jednání uskutečněné na účet nástupnických spolků).
- Dojde-li při sloučení ke změně stanov nástupnického spolku, obsahem smlouvy je ujednání o stanovách nástupnického spolku; u splynutí spolků bude takové ujednání nutné vždy (případně ujednání o tom, že se přebírají stanovy některého ze zúčastněných spolků), neboť nástupnický spolek je zakládán přijetím smlouvy o fúzi splynutím.

³⁴⁸ rozsudek NS ze dne 11. 7. 2012, sp. zn. 28 Cdo 4507/2011

- Zprávu vysvětlující hospodářské i právní důvody a důsledky fúze; není třeba ji vyhotovit u malého spolku, kde jsou všichni členové členy jeho statutárního a kontrolního orgánu a na procesu fúze se tak bezprostředně podílejí, anebo nesouhlasí-li s tím všichni členové zúčastněného spolku.
- Výkaz majetku a závazků všech zúčastněných spolků ne starší než šest měsíců.

Postup směřující k fúzi spolků sloučením lze vymežit následujícím způsobem:

- Svolání členské schůze zúčastněného spolku nejméně třicet dnů před jejím konáním.
- Zpřístupnění všech dokumentů členům zúčastněného spolku.
- Nejméně třicet dnů před zasedáním členské schůze zúčastněné spolky zveřejní společně oznámení, v němž uvedou, jakých spolků se fúze týká a jaký spolek se stane nástupnickým spolkem.
- Povinnost zveřejnit údaje je splněna jejich zveřejněním v Obchodním věstníku. V případě, že spolek není příjemcem plnění z veřejného rozpočtu, nebo má-li zanedbatelný počet věřitelů a je-li celková výše zanedbatelná, postačí, doručí-li oznámení známým věřitelům.
- Návrh smlouvy o fúzi schvalují členské schůze zúčastněných spolků; členská schůze může návrh smlouvy jen schválit nebo odmítnout. Všechny spolky hlasují o stejném znění smlouvy, změny jsou nepřípustné.
- Smlouva o fúzi je přijata usnesením členské schůze posledního ze zúčastněných spolků o schválení smlouvy a jejím podpisem za tento spolek.
- Všechny zúčastněné spolky podají společně návrh na zápis fúze do spolkového rejstříku; mají-li zúčastněné spolky sídlo ve více obvodech rejstříkových soudů, podá se návrh u kteréhokoliv z nich.
- Zápisem fúze nabývají členové zanikajícího spolku členství v nástupnickém spolku; v případě fúze sloučením členové slučujícího se (nástupnického) spolku zůstávají (stávají se) členy nástupnického spolku.
- Rejstříkový soud vymaže všechny zanikající spolky, při fúzi sloučením u nástupnického spolku poznamená den účinnosti sloučení; při fúzi splynutím zapíše u nástupnického spolku identifikační údaje spolků, které jsou jeho právními předchůdci.
- Nepodají-li zúčastněné spolky návrh na zápis fúze do šesti měsíců ode dne, kdy byla smlouva o fúzi uzavřena, může ten ze zúčastněných spolků, který byl připraven návrh podat, od smlouvy o fúzi odstoupit. Odstoupí-li od smlouvy i jen jedna strana, zaniká tím závazek všech stran založený smlouvou. Nepodají-li zúčastněné spolky návrh na zápis fúze do jednoho roku ode dne, kdy byla smlouva o fúzi uzavřena, platí, že od smlouvy odstoupily všechny zúčastněné spolky.

3.10.2 Rozdělení spolku

§ 288 NOZ

(1) Při rozdělení sloučením uzavírají zúčastněné spolky smlouvu o rozdělení.

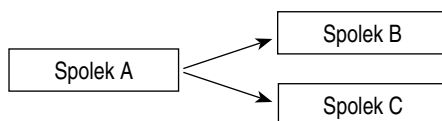
§ 289 NOZ

(1) Při rozdělení se založením nových spolků vyhotoví rozdělovací projekt rozdělení.

Rozdělení spolku je možné dvěma způsoby. Při rozdělení sloučením je vyžadována smlouva mezi rozdělovacím spolkem a nástupnickými spolky. Smlouva o rozdělení obsahuje následující údaje:

- údaje o názvu, sídle a identifikující údaj zúčastněných spolků s uvedením, který spolek je zanikající, a které jsou nástupnické;
- určení, jaký majetek a dluhy zanikajícího spolku přejímají nástupnické spolky;
- určení, kteří zaměstnanci zanikajícího spolku se stávají zaměstnanci jednotlivých nástupnických spolků;
- rozhodný den;
- dochází-li v důsledku rozdělení sloučením ke změně stanov některého z nástupnických spolků, obsahuje smlouva o rozdělení také dohodu o této změně.

Rozdělení sloučením se účastní spolky již existující. Dnem účinnosti rozdělení spolku sloučením (zápisem přeměny do veřejného rejstříku) se jeden ze zúčastněných spolků zrušuje bez likvidace a zároveň zaniká jako právnická osoba. Práva a povinnosti zanikajícího spolku přecházejí na dva či více nástupnických spolků.

Při rozdělení se založením nových spolků zanikající spolek vyhotovuje projekt rozdělení; zákon stanoví jeho minimální obsah:

- údaje o názvu, sídle a identifikující údaj zúčastněných spolků s uvedením, který spolek je zanikající, a které jsou nástupnické,
- určení, jaký majetek a dluhy zanikajícího spolku přejímají nástupnické spolky,
- určení, kteří zaměstnanci zanikajícího spolku se stávají zaměstnanci jednotlivých nástupnických spolků,
- návrh stanov nástupnických spolků,
- rozhodný den.